

အခြေပစ္စည်းဆိုသည်မှာ...

- ❖ မြေ၊ အဆောက်အအုံနှင့် ယင်းတို့၏အခန်းများ၊ ယာဉ်နှင့် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မ-တည်ပစ္စည်း၊ အစုရှယ်ယာနှင့် ကတိခံဝန်ချုပ်၊ ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များနှင့် အလားတူ စာချုပ်စာတမ်းများကို ဆိုလိုပါသည်။

အခြေပစ္စည်းမှ မြတ်စွန်းငွေဆိုသည်မှာ....

- ❖ အခြေပစ္စည်းကို ရောင်းချခြင်း ၊ လဲလှယ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) လွှဲပြောင်းခြင်းပြုလုပ်၍ ရရှိသော မြတ်စွန်းငွေကိုဆိုပါသည်။ (လွှဲပြောင်းခြင်းဆိုရာ၌ အမွေဆက်ခံခြင်းနှင့် အဖိုးစားနားမပါဘဲ မေတ္တာဖြင့်ပေးကမ်းခြင်း၊ လှူဒါန်းခြင်းတို့ မပါဝင်စေရ)

ရောင်းချသူရဲ့ အခွန်တာဝန်-

- ❖ အခြေပစ္စည်းမှ မြတ်စွန်းငွေဖြစ်ပါက အခြေပစ္စည်းတစ်ခု (သို့မဟုတ်) တစ်ခုထက်ပို၍ ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်း ပြုသည့်နေ့မှရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း သက်ဆိုင်ရာအခွန်ရုံးတွင် ဝင်ငွေကြေညာလွှာ တင်သွင်း၍ ကျသင့်အခွန်ကို ခန့်မှန်းတွက်ချက် ပေးဆောင်ရပါမည်။
- ❖ အခြေပစ္စည်း ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းပြုသည့်နေ့ဆိုသည်မှာ ယင်းပစ္စည်းကို ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းပြုသောစာချုပ်ချုပ်ဆိုသည့်နေ့နှင့် ယင်းပစ္စည်းကို လက်ရောက် လွှဲပြောင်းပေးသည့်နေ့တို့အနက် စောရာနေ့ ကို ဆိုလိုပါသည်။
- ❖ နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခြေပစ္စည်းတစ်ခု (သို့မဟုတ်) တစ်ခုထက်ပို၍ ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းများအတွက် ဘဏ္ဍာနှစ်ကုန်ဆုံးပြီး သုံးလအတွင်း စုပေါင်းတင်သွင်းသည့် အခြေပစ္စည်းမှ မြတ်စွန်းငွေ ကြေညာလွှာကို တင်သွင်းရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဘယ်လောက်ပေးဆောင်ရမှာလဲ....

နှစ်စဉ်ပြဋ္ဌာန်းသည့် ပြည်ထောင်စု၏အခွန်အကောက်ဥပဒေအရ-

- ❖ မြန်မာနိုင်ငံ၏ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ရှာဖွေတူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်သော ကုမ္ပဏီဖြစ်ပါက အောက်တွင် မြတ်စွန်းငွေနှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြ ထားသော အခွန်နှုန်းထားများအတိုင်း ရရှိသည့်ငွေကြေးအမျိုးအစားဖြင့် ဝင်ငွေခွန် ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်-

စဉ်	မြတ်စွန်းငွေ	ပေးဆောင်ရမည့် ဝင်ငွေခွန်နှုန်း
(၁)	ညီမျှကျပ်သန်းပေါင်း (၁၀၀,၀၀၀)အထိ	၄၀ ရာခိုင်နှုန်း
(၂)	ညီမျှကျပ်သန်းပေါင်း (၁၀၀,၀၀၀)အထက်မှ (၁၅၀,၀၀၀)အထိ	၄၅ ရာခိုင်နှုန်း
(၃)	ညီမျှကျပ်သန်းပေါင်း (၁၅၀,၀၀၀)အထက်	၅၀ ရာခိုင်နှုန်း

- ❖ မြန်မာနိုင်ငံ၏ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ရှာဖွေတူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်သော ကုမ္ပဏီမှအပဖြစ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်စုများ သို့မဟုတ် တစ်ဦးချင်း ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါက မြတ်စွန်းငွေသည့် ကျပ်ငွေ သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားငွေအပေါ် ၁၀% ဖြင့် ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရမည်။ ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသားဖြစ်ပါက ကျသင့်အခွန်ကို ရရှိသည့် ငွေကြေးအမျိုးအစားဖြင့် ပေးဆောင်ရပါမည်။

ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိပါသလား.....

- ❖ နှစ်စဉ်ပြဋ္ဌာန်းသည့်ပြည်ထောင်စု၏ အခွန်အကောက်ဥပဒေအရ နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခြေပစ္စည်းတစ်ခု (သို့မဟုတ်) တစ်ခုထက်ပို၍ ရောင်းချခြင်း ၊ လဲလှယ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းပြုလုပ်သည့် အခြေပစ္စည်း၏ တန်ဖိုးစုစုပေါင်းသည် ကျပ်သိန်း (၁၀၀) ထက် မပိုလျှင် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေ ရရှိသော်လည်း ဝင်ငွေခွန် ပေးဆောင်ရန် မလိုပါ။
- ❖ နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခြေပစ္စည်းတစ်ခု (သို့မဟုတ်) တစ်ခုထက်ပို၍ ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းပြုလုပ်သည့် အခြေပစ္စည်း၏ တန်ဖိုးစုစုပေါင်းသည် ပြည်ထောင်စု၏အခွန်အကောက်ဥပဒေအရ သတ်မှတ်သည့် ဝင်ငွေခွန် မစည်းကြပ်ထိုက်သော တန်ဖိုးထက် ပိုမိုသည့်အပြင် မြတ်စွန်းငွေလည်းရှိပါက ဝင်ငွေကြေညာလွှာတင်သွင်း၍ ကျသင့်အခွန်ကို ခန့်မှန်း တွက်ချက် ပေးဆောင်ရမည်။

ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်တွက်ချက်ခြင်း

- ❖ ရောင်းချသည့် အခြေပစ္စည်းသည် အိမ်၊ ခြံ၊ မြေ ၊ အဆောက်အဦနှင့် အခန်းများ ဖြစ်ခဲ့လျှင် ရန်ကုန်၊ မန္တလေး စည်ပင်သာယာနယ်နိမိတ်အတွင်းဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး၊ ကာလတန်ဖိုးစိစစ် သတ်မှတ်ရေးအဖွဲ့ကလည်းကောင်း၊ စည်ပင်သာယာနယ်နိမိတ်ပြင်ပနှင့် ကျန်တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်/ ပြည်ထောင်စု နယ်မြေတို့ရှိ မြို့နယ်များဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် ကာလတန်ဖိုးစိစစ် သတ်မှတ်ရေးအဖွဲ့ကလည်းကောင်း ကာလတန်ဖိုး သတ်မှတ်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။
- ❖ မော်တော်ယာဉ်၊ ရေယာဉ်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီများ အစရှိသောယာဉ်များဖြစ်လျှင် သက်ဆိုင်ရာအခွန်ရုံးများမှ အဆိုပါရောင်းချခြင်းအတွက် သတ်မှတ်စံနှုန်းနှင့်အညီ ယာဉ်တန်ဖိုးသတ်မှတ်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။
- ❖ သတ်မှတ်အရောင်းတန်ဖိုးအပေါ်တွင် (စုစုပေါင်းတန်ဖိုးလျော့ခွင့် နုတ်ပယ်ပြီးသော) မူလအဝယ်တန်ဖိုးနှင့် အခြေပစ္စည်းရောင်းချ/ လဲလှယ်/ လွှဲပြောင်းနိုင်ရန် ဖြည့်စွက် အသုံးပြုခဲ့ရသည့် သာမန်ကုန်ကျစရိတ်များအား ခွင့်ပြုနုတ်ပယ်ပေးပါမည်။
- ❖ အခြေပစ္စည်းမှ ဆုံးရှုံးငွေကို ကျန်ဝင်ငွေရလမ်းမှ ဝင်ငွေတွင် ခုနှိမ်ခွင့်မရှိပါ။

တွက်ချက်ပုံနမူနာ ကျပ်

အခြေပစ္စည်းရောင်းချ/ လဲလှယ်/ လွှဲပြောင်းသည့်တန်ဖိုး = ၁၀၀,၀၀၀,၀၀၀

(နုတ်) ခွင့်ပြုစရိတ်များ

မူလအဝယ်တန်ဖိုး = ၈၀,၀၀၀,၀၀၀

(-) တန်ဖိုးလျော့စုစုပေါင်း = ၂,၄၀၀,၀၀၀
၇၇,၆၀၀,၀၀၀

ဖြည့်စွက်အသုံးစရိတ်များ = ၂,၀၀၀,၀၀၀

(ဥပမာ - ဆေးသုတ်)

ရောင်းချစရိတ်(ဥပမာ - ပွဲခ) = ၂,၀၀၀,၀၀၀
(၈၁,၆၀၀,၀၀၀)

မြတ်စွန်းငွေ = ၁၈,၄၀၀,၀၀၀

ကျသင့်အခွန်(၁၀%) = ၁,၈၄၀,၀၀၀

- ❖ အခြေပစ္စည်း ရရှိပိုင်ဆိုင်ခြင်းနှင့် ဖြည့်စွက်မတည်စရိတ်များအတွက် စည်းကြပ်မှုမှ လွတ်ကင်းနေသော ဝင်ငွေခေါင်းစဉ်ဖြင့် အခွန်စည်းကြပ်မှုများဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

တင်ပြရမည့်စာရွက်စာတမ်းများ

❖ အိမ်၊ မြေ ဖြစ်လျှင် -

- (၁) အရောင်းအဝယ်စာချုပ်မိတ္တူ။
- (၂) မူလပိုင်ဆိုင်မှု အထောက်အထားများ။
- (၃) တစ်နှစ်အတွင်း ထုတ်ယူထားသည့် မြေပုံ/ မြေရာဇဝင်ပုံစံ ၁၀၅/ ၁၀၆ ၊
- (၄) အိမ်၊ မြေ အနေအထားပြဓာတ်ပုံ (ရှေ့/ နောက်/ ဘေး - ဝဲ/ ယာ)။
- (၅) နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးမှတ်ပုံတင်ကတ်ပြားမိတ္တူ။ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းမိတ္တူ။
- (၆) တင်ပြလိုသည့် ကုန်ကျစရိတ်အထောက်အထားများ။
- (၇) ရောင်းချသူကိုယ်တိုင် မဟုတ်လျှင် (ရုံးခွန်တံဆိပ်ခေါင်း ကပ်နှိပ်ထားသော ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာ)။
- (၈) ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်စဉ်က အခွန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် အထောက်အထားများ။
- (၉) ပိုင်ရှင်ကိုယ်တိုင်ရောင်းချခဲ့ခြင်းမဟုတ်ပါက အထူးကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာ (SP)/ အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာ (GP)။

❖ ယာဉ်ဖြစ်လျှင် -

- (၁) အရောင်းအဝယ်စာချုပ်မိတ္တူ။
- (၂) ယာဉ်အမျိုးအစားအလိုက် ရောင်းချသူ၏ အမည်ပါရှိသည့် ယာဉ်မှတ်ပုံတင်စာအုပ်မိတ္တူ။
- (၃) ရောင်းချသူ၏ အမည်ပါရှိသည့် ယာဉ်သက်သေခံလက်မှတ်မိတ္တူ။
- (၄) မူရင်းနှင့်တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးထားသော ရောင်းချသူ၏ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကဒ်ပြားမိတ္တူ (ကုမ္ပဏီအမည်ပေါက်ယာဉ်ဖြစ်ပါက ကုမ္ပဏီမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်မိတ္တူ)။
- (၅) မူရင်းနှင့်တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးထားသော ရောင်းချသူ၏ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းမိတ္တူ (ကုမ္ပဏီအမည်ပေါက်ယာဉ်ဖြစ်ပါက တင်ပြရန် မလိုပါ)။
- (၆) ရောင်းချမှုအတွက် အခွန်ထမ်းဆောင်လိုကြောင်း တင်ပြသည့်လျှောက်လွှာ။
- (၇) ရောင်းချသူကိုယ်တိုင် မဟုတ်လျှင် (ရုံးခွန်တံဆိပ်ခေါင်းကပ်နှိပ်ထားသော ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာ)။
- (၈) ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ခဲ့စဉ်က အခွန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် အထောက်အထားများ ပတာခ(၀၀)-၈ သို့မဟုတ် ပတာခ(၀၀)၀၄-၀၈၊ ပုံစံ(၁)၊ ငွေသွင်းချလန် (ဝင်ငွေရလမ်း တင်ပြထားသည့် ယာဉ်ဖြစ်ပါက)
- (၉) ယာဉ်အို၊ ယာဉ်ဟောင်းအပ်နှံ၍ မိမိအမည်ပေါက်ဖြင့် ပြည်ပမှတင်သွင်းခဲ့သည့် ယာဉ်ဖြစ်ပါက အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနနှင့် ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနတို့တွင် ရှင်းလင်းခဲ့သည့် အထောက်အထားများ။
- (၁၀) အမွေဆက်ခံခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် ရရှိခဲ့သည့်ယာဉ်ဖြစ်ပါက မူလပေးကမ်းစဉ် အမွေဆက်ခံစဉ်က စာရွက်စာတမ်းအထောက်အထားများ။

ဒဏ်ငွေကျသင့်စေခြင်း

❖ အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေပုဒ်မ ၆၇ ၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အခွန်ကြေညာလွှာ သို့မဟုတ် အခြားကြေညာလွှာတစ်ရပ်ရပ်ကို တင်သွင်းရန် သတ်မှတ်ထားသည့် နေ့ရက်တွင် သို့မဟုတ် ယင်းနေ့ရက်မတိုင်မီ တင်သွင်းရန်ပျက်ကွက်ပါက အောက်ပါဒဏ်ကြေးငွေနှစ်ရပ်အနက်မှ များရာဒဏ်ကြေးငွေကို ပေးဆောင်ရမည် -

- (၁) ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်ပမာဏ၏ ၅% အပြင် တင်သွင်းရန် သတ်မှတ်ထားသည့် နေ့ရက်မှ စည်းကြပ်မှုပြုလုပ်သည့် အချိန်ကာလအထိ ကြေညာလွှာ တင်သွင်းရန် ဆက်လက်ပျက်ကွက်နေသည့် တစ်လချင်းစီအတွက် သို့မဟုတ် တစ်လ၏အစိတ်အပိုင်းအတွက် ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ပမာဏ၏ ၁%။
- (၂) ငွေကျပ်တစ်သိန်း။

❖ အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေပုဒ်မ ၇၄ ၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ စည်းကြပ်မှု သို့မဟုတ် ပြန်လည်စည်းကြပ်မှုပြုသည့်နေ့မှ ၁၄ ရက်အတွင်း သို့မဟုတ် စည်းကြပ်မှု အကြောင်းကြားစာပါ ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သတ်မှတ်ရက်တွင် ပေးဆောင်ရန် ပျက်ကွက်ပါက ပေးဆောင်ခြင်းမရှိသေးသည့်အခွန်၏ ၁၀% ။

❖ အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေပုဒ်မ ၇၄ ၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ အခွန်ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ် နှင့်အညီ ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သတ်မှတ်ရက်အတွင်း ပေးဆောင်ခြင်းမရှိပါက ပေးဆောင်ခြင်းမရှိသေးသည့်အခွန်၏ ၁၀% ။

အခွန်တာဝန်

- ❖ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ကောက်ခံရရှိသည့် အခွန်ငွေများအား နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လမ်းဖောက်ခြင်း၊ တံတားဆောက်ခြင်း၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး အစရှိသည့်လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးနေပါသည်။
- ❖ ဥပဒေအရ ကျသင့်အခွန်များအား နိုင်ငံကြီးသား ဝိသစွာဖြင့် မှန်မှန်ကန်ကန် ပြည့်ပြည့်ဝဝ ပေးဆောင်ကြပါရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်အပ်ပါသည်။
- ❖ နိုင်ငံတော်ကရသင့်ရထိုက်သည့်အခွန်များကို ဥပဒေနှင့်အညီ ပေးဆောင်ပေးကြပါသော အခွန်ထမ်းပြည်သူများအား ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါသည်။

ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန

အသေးစိတ်သိရှိလိုပါက အခွန်ထမ်းဝန်ဆောင်မှုစဟိုအဖွဲ့ရုံး(ရန်ကုန်) အမှတ် ၁၂၈/၁၂ (ဒုတိယထပ်နှင့်တတိယထပ်)၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း(အလယ်ဘလောက်)၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ဖုန်း-၀၁-၈-၃၈၉၃၁၁၊ ၀၁-၈-၃၈၉၃၂၂ သို့မဟုတ် အခွန်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရုံး(နေပြည်တော်)၊ ရုံးအမှတ်(၄၆)၊ ဖုန်း-၀၆၇-၃၄၃၀၅၂၊ ၀၆၇-၃၄၃၀၅၄၄ သို့မဟုတ် အခွန်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရုံး(မန္တလေး)၊ ၆၅ လမ်း၊ ၂ x ၂၃ လမ်းကြား ၊ အောင်မြေသာစံမြို့နယ်၊ ဖုန်း- ၀၂-၄၀၃၀၁၉၂၊ ၀၂-၄၀၃၀၆၃၈၊ ၀၂-၄၀၃၀၆၃၉ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးရုံးများသို့ ရုံးချိန်အတွင်း စုံစမ်းမေးမြန်းနိုင်ပါသည်။ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန၏ Website ဖြစ်သော www.ird.gov.mm သို့ ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ပြီး လိုအပ်သည့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ လက်ကမ်းစာစောင် နှင့် ပုံစံများကိုလည်း download ရယူနိုင်ပါသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန

အခြေပစ္စည်းမှ မြတ်စွန်းငွေအပေါ် ဝင်ငွေခွန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် သိရှိဆောင်ရွက်ကြရမည့်အချက်များ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်) ပုဒ်မ ၃၈၉ အရ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဥပဒေအရ ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်အကောက်များကို ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသည်။

Internal Revenue Department
Office Building No.(46), Nay Pyi Taw
<https://www.ird.gov.mm>